

TESTOVÁNÍ HYPOTÉZ II

H_0	pravdivá	nepravdivá
nesamídnutá	správně	chyba 2. druhu (β)
zamítnutá	chyba 1. druhu (α)	správně

$$P(X \in W | H_0) \leq \alpha$$

X-množina určitel zjedlní)

Príklad. Testovanie percentív
niektorú séria.

0,25

$n = 30$ sledovaných zvierat
3 zvieratá ošetrovaní

$$H_0: p = 0,25$$

$$H_1: p < 0,25$$

$$X = \{0, 1, \dots, 30\} \left. \begin{array}{l} \text{možná} \\ \text{premena} \end{array} \right\}$$

$$\begin{aligned}
P(X \leq 3 | H_0) &= P(X=0 | H_0) + \\
&+ P(X=1 | H_0) + P(X=2 | H_0) + \\
&+ P(X=3 | H_0) = 0,75^{30} + \binom{30}{1} 0,25 \cdot 0,75^{29} \\
&+ \binom{30}{2} 0,25^2 \cdot 0,75^{28} + \binom{30}{3} 0,25^3 \cdot 0,75^{27} = \\
&\approx 0,0268 + 0,0086 + 0,0018 + \\
&\quad + 0,0002 < 0,05 \\
&\Rightarrow H_0 \text{ zumitaune} \text{ mit Wahrscheinlichkeit 0,05
\end{aligned}$$

TESTY O PARAMETRECH NORMALNÍHO ROZDĚLENÍ

$(X_1, X_2, \dots, X_n)$ je nezávislý výběr
z $N(\mu, \sigma^2)$. Nechtě σ^2 je známý
parametr.

$$H_0: \mu = \mu_0 \quad H_1: \mu \neq \mu_0$$

$$W = \left\{ x \in \mathbb{R}^n \mid |\bar{x} - \mu_0| \geq \frac{\sigma}{\sqrt{n}} n_{1-\frac{\alpha}{2}} \right\}$$

prošvie

$$P(|\bar{X} - \mu| < \frac{\sigma}{\sqrt{n}} u_{1-\alpha/2}) = 1 - \alpha$$

Když

$$H_0: \mu = \mu_0, \quad H_1: \mu > \mu_0$$

$$W = \left\{ x \in \mathbb{R}^n \mid \bar{x} - \mu_0 \geq \frac{u_{1-\alpha}}{\sqrt{n}} \cdot \sigma \right\}$$

Průhled. 336 kg

dodávka: 144 výrobků, $\bar{x} = 344$ kg

$s = 52$ kg (membrane σ)

Průběh: $H_0: \mu = 336$, $H_1: \mu > 336$

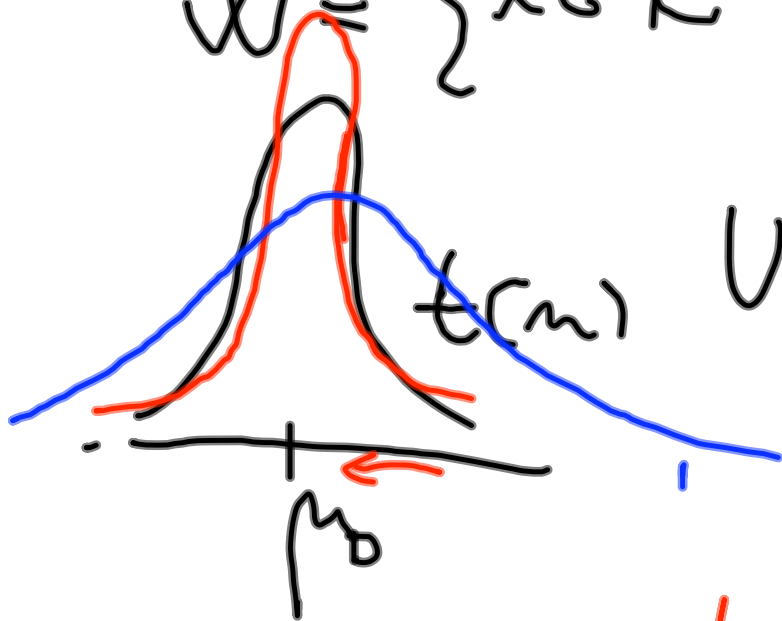
$$(\mu - \mu_0) \frac{344 - 336}{\frac{52}{\sqrt{144}}} = 1,85 > 1,64$$

$\mu_{0,095}$

$\alpha = 0,05$

Matematicky rigorózní postup.

$$W = \left\{ x \in \mathbb{R}^n \mid \bar{x} - \mu_0 \geq \frac{s}{\sqrt{n}} \cdot t_{1-\alpha}^{(n-1)} \right\}$$

Výpočet: $\frac{\bar{x} - \mu_0}{\frac{s}{\sqrt{n}}} = 1,85 > 1,65$

$$t_{0,95}^{(143)} = ?$$

$$t_{0,95}^{(100)} = 1,660$$
$$n \rightarrow \infty \quad 1,64$$

ROZPTYL

$$H_0: \sigma \leq \sigma_0^2 \quad ; \quad H_1: \sigma > \sigma_0^2$$

$$W = \left\{ x \in \mathbb{R}^n \mid \frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \mu)^2}{\sigma_0^2} \geq \chi_{1-\alpha}^2(n) \right\}$$

je-li známe μ .

nemí-li: známe μ , pak

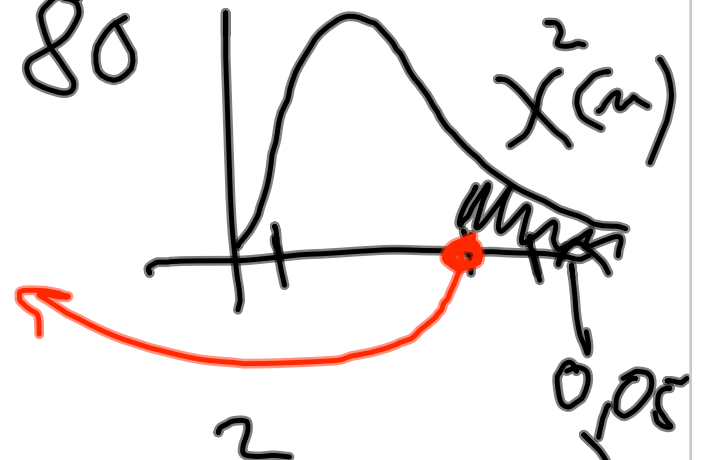
$$W = \left\{ x \in \mathbb{R}^n \mid \frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}{\sigma_0^2} \geq \chi_{1-\alpha}^2(n-1) \right\}$$

Pr. Zad. 25. 25 problemů, $\bar{x} = 95$, $s^2 = 88$

$$H_0: \sigma^2 \leq 80, H_1: \sigma^2 > 80$$

$$\frac{24 \cdot 88}{80} = 26,4$$

$$26,4 \in (\chi_{0,025}^2(24), \chi_{0,975}^2(24))$$

$$26,4 \in (12,4; 39,4)$$

TESTY SHODY

1.) χ^2 -test

$$\chi^2_n = \sum_{j=1}^k \frac{(n_j - n \cdot p_j)^2}{n p_j}$$

$k \leq n$ je počet tried

p_j - pred. m'sledka v j-te triede

n_j - absolutni prechod j-te triedy

$$\begin{aligned} \text{Placi!} &: \lim_{n \rightarrow \infty} P(X_n^2 < k) = \\ &= P(X_{(k-1)}^2 < k) \end{aligned}$$

Printed.

type	number	free side	% of total	overdramy' free side
I	26		32	17,0
II	9		25	13,2
III	18		43	22,8
	<hr/>		<hr/>	<hr/>
	53		100	53,0

$$\begin{aligned}
 \chi^2_2 &= \sum_{j=1}^3 \frac{(n_{j\cdot} - n p_{j\cdot})^2}{n p_{j\cdot}} = \\
 &= \frac{(26 - 17)^2}{17,0} + \frac{(9 - 13,2)^2}{13,2} + \\
 &+ \frac{(18 - 22,8)^2}{22,8} = 7,11 > 5,99 \\
 n &= 2; \alpha = 0,05
 \end{aligned}$$

2.) Kolmogorov - Smirnov

$$\alpha = 0,05$$

$$1,36 \sqrt{\frac{n_1 + n_2}{n_1 \cdot n_2}} \geq \text{největší absolutní}$$

hodnota „vodičů
dat“

n_1 - počet 1. vodičů
 n_2 - 2.

$$\alpha = 0,1$$
$$1,63 \sqrt{\frac{n_1 + n_2}{n_1 n_2}}$$

Hö: nem' wadila mesi bohafni
 a cludj'ni

Pr'kled.
 v'etna'
 hadegone

bohafni'

cludi'

kunn. l'od.

kunn.
 p'ne.

de'loj'vik I
 - 4 - II

6 0,079

23 0,169

8 0,105

21 0,154

melidi'

11 0,145

25 0,184

shedi' nek

29 0,382

36 0,265

stansi' shedi'

19 0,250

27 0,199

stansoj'

3 0,039

4 0,029

76

136

Vel	boluht'	clundi'	wadi l
1.	0,079	0,169	0,090
2.	0,184	0,323	0,139
3.	0,329	0,507	0,178
4.	0,711	0,772	0,061
5.	0,961	0,971	0,010
6.	1,000	1,000	0,000

whonequ' detnalan':

$$1,36 \cdot \sqrt{\frac{76 + 136}{78 \cdot 136}} = 0,195 > 0,178$$

STEPHAN SHENNAN:
QUANTIFYING ARCHEOLOGY

Edinburgh University Press
1988